

Hyemis sevitia.	els rigors de l'hivern.	ut utantur	a agafar
Iam liquescit	Ja es fon	premio Cupidinis;	la recompensa de Cupido;
et decrescit	i decreix	simus jussu Cypridis	segons ho ordena Venus,
grando, nix et cetera,	el granís, la neu i demés,	gloriantes	amb alegria
bruma fugit,	l'hivern fuig,	et letantes	i orgull
et iam sugit	i ja recorre	pares esse Paridis	volem rivalitzar amb
Ver Estatis ubera:	la primavera als pits		Paris. (*)
	de l'estiu:		
illi mens est misera	ha de ser molt mísera		
	l'ànima		
qui nec vivit,	d'aquell que no viu,		
nec lascivit,	ni estima		
sub Estatis dextera.	sota la protecció de l'estiu.		
Gloriantur	Brillen gloriosament		
te lentatur	i s'enganxen		
in melle dulcedinis	en les dolces mels		
qui conantur,	aquells que s'entossudeixen		

(*) en aquests darrers versos apareixen Cupido (la divinitat romana masculina de l'amor) i Venus (la divinitat romana femenina) en contraposició a Paris (personatge que apareix a l'Eneida de Virgili com a responsable del segrest d'Helena que finalment va provocar la guerra de Troia, per tant, representant de la discòrdia).

Per a escoltar la música busqueu el CD:
Carmina Burana. Carl Orff. Deutsche Grammophon Gesellschaft. Diverses edicions.

Pla Hidrològic Nacional. Un bon pla per als valencians?

Josep Herrero (Expresident de la Societat d'Amics de la Serra Espadà)

En aquestos dies posteriors a l'aprovació del PHN, front a la suposada unanimitat que aquest projecte pareix conatar entre els valencians, creiem convenient fer algunes puntualitzacions.

El riu Ebre

En l'informe del PHN, s'estimen uns recursos de 17.300 Hm³ any però altres estudis no són tan optimistes i afirmen que aquestos són cabdals mesurats en els anys 60, actualment en canvi hi han 8.235 Hm³, gairebé la meitat. Aquesta reducció és conseqüència del canvi climàtic que va accentuant-se i dels nous aprofitaments agrícoles, urbans i industrials que es fan a Navarra, La Rioja, Aragó i Catalunya, tan en el riu principal com en els seus afluents.

Aquesta realitat la podem constatar a simple vista mirant el curs al seu pas per qualsevol punt d'Aragó o Catalunya, pel poc volum d'aigua ens adonarem que l'Ebre és un riu modest.

El Delta

Quan els valencians passem cap al nord amb cotxe per l'A7, per la N-340 o amb ferrocarril, tenim la sensació que aquest és un gran riu; no és així, aquelles ribes amplíssimes amb tanta aigua són falses. No és el Riu qui desaigua a la mar, ben al contrari, és la mar qui entra al Riu amb una llengua d'aigua salada de grans proporcions en quantitat i extensió, actualment aquesta aigua

salada arriba a l'illa de Gràcia a uns divuit quilòmetres de la costa.

En el que respecta al Delta, si l'aigua que "es perd en la mar" la desviaren, l'aigua salada pujaria a superfície i com a conseqüència desapareixeria el Delta com a ecosistema natural i hàbitat humà.

Per a traure'ls l'aigua els proposen la construcció d'unes estructures de protecció del Delta quan aquestes són un deute anterior. Efectivament la construcció dels pantans de Mequinensa i Riba-roja els han privat de l'aport dels sediments tan necessaris per al manteniment de la zona que actualment va desapareixent. No veiem ètic reparar una injustícia passada escometent-ne una altra pitjor.

La Mar

La natura té determinat des de sempre que els rius vagin a la mar a fi d'iniciar-se una altra vegada el cicle de l'aigua. La mar necessita per a la seva regeneració l'aport d'aigua dolça amb nutrients imprescindibles per a la regeneració de la vida, d'aquesta manera, entre altres avantatges, poder garantir la riquesa pesquera en el seu sí i la regeneració de les costes.

En la Mediterrània oriental la disminució de la pesca de sardina es va reduir en un 80 % com a conseqüència de la posada en funcionament de la presa d'Assuan, hi han estudis que afir-

men que si el cabdal de l'Ebre que desemboca a la mar es redueix, en la nostra mar les captures d'aquesta espècie minvaran un 20 %. Si açò passà amb una espècie, quantes altres es veurien afectades?

És molt perillós incidir tan dràsticament sobre el curs dels rius, a part de les greus conseqüències ja descrites segurament n'hi hauran altres encara no prou estudiades, com passa actualment amb la deforestació del planeta, efecte que anys enrere es minimitzava.

Els efectes en la conca receptora

Els nostres governants s'omplin la boca parlant de la necessitat d'aigua i de les excel·lències del Pla; però hem fet nosaltres el possible per gestionar racionalment els nostres recursos?

Rotundament no. L'actual govern ha modificat una llei que destinava a forestals, terrenys agrícoles abandonats des de fa més de 10 anys, propiciant així la transformació de milers d'hectàrees per la destrucció antics terrenys de secà tradicional i també boscos per a convertir-los quasi exclusivament en horts de tarongers, producte aquest ja eccedentari i ruïnós tan per a les nous plantacions com a per les antigues en les que competeix. Per a un cultiu tan inútil s'estan destinant unes enormes quantitats d'aigua, recordem que la nostra agricultura consumeix actualment un 80% dels recursos. També la